

Korabeli tóratekercek, rabbi viselet, családi fényképalbumok, lakberendezési tárgyak láthatók

Zsidó múzeum nyílik Vásárhelyen

FOTÓK: HAÁZ VINCE

Berendezték és hamarosan a nagyközönség előtt is megnyitják Marosvásárhelyen a zsidó múzeumot, ahol elsősorban a város történelmének egy szeletével, az egyik itt élő közösség múltjával ismerkedhetnek meg a látogatók.

Az Iskola (ma Aurel Filimon) utcában a zsinagóga mellett, a zsidó hitközségnek is otthont adó földszintes épületben, annak első részében rendezték be a múzeumot, amelyben korabeli tóratekercek, könyvespolc és könyvek, rabbi viselet, családi fényképalbumok, lakberendezési tárgyak, zongora, kályha, szőnyeg, asztal, szék, marosvásárhelyi hírességek portréi láthatók.

Július 15-től látogatható

Dub László hitközségi elnök a Vásárhelyi Hírlapnak elmondta, annak ellenére, hogy már tartottak egy úgynevezett hivatalos múzeumavatót, a nagyközönség számára július 15-től lesz látogatható, ugyanis még kisebb igazításokra van szükség. A berendezést Karácsony István történész, a Maros megyei múzeum munkatársa tervezte. Belépéskor az előtérben korabeli fényképfelvételek kinagyított mása fogadja a látogatót, illetve az egykori náznánfalvi zsidó imaházból megmentett, héber feliratú deszkadarab. Az elnök érdeklődésünkre elmondta, jó kapcsolatot ápol a marosvásárhelyi zsidó hitközség a budapes-

ti Mazsihisz-szel, és az ottani zsidó múzeum kölcsönözte az értékes relikviát. A Marosvásárhely közelében levő faluban élt egykor, a 18. században egy nagyobb zsidó közösség, amelynek tagjai később a városban telepedtek le. Az írott dokumentumok alapján lehet tudni, hogy egykor egy imaház is állt a faluban, de abból mára semmi nem maradt meg, illetve Budapesten őriznek néhány darabot belőle.

Rabbi öltözék a fogason

A két szoba közül az egyikben egy lakásbelső berendezései láthatók, zongora, egy zenemű kottájával, gyertyatartókkal, íróasztal családi fényképalbumokkal, fogas rabbi öltözékekkel, kályha, fászlada, újságtartó korabeli lapokkal, falóra, a falon kinagyított családi képek, asztal, szék. Az üvegtárlókban tóratekerces, himzett, selyem tóratartó.

A belső szobában elhelyezett üvegtárlóban az elhurcoltak tárgyai közül néhány darab: vászonból varrt sárga csillag, amit a ruhájukon kellett viselniük a zsidó közösség tagjainak a második világháború idejében hozott zsidó törvény szerint,

Fényképfelvételek, rabbi viselet, szobaberendezések a múzeumban

imakönyv, a lefoglalt zsidó vagyron leltára, imaszij és imakendő, fénykép. A szoba közepén egy terepasztal látható, ahol Marosvásárhely egykori zsidóklakta utcái, zsinagógája, rituális fürdője, iskolája is felfedezhető. „... a fények kialudtak 1944. június 6-án” – olvasható az asztal szélén körben magyar, román, angol és héber nyelven, a zsidó közösség deportálásának napjára utalva.

A múzeum falain felnagyított fényképek láthatók jeles, marosvásárhelyi, vagy Marosvásárhelyhez kötődő zsidó személyiségekről, mint például a sörgyáros Bürger Albertről, Harag György rendezőről, Antal Pál bábszínház-alapítóról, Kovács György színművészről, Izsák Márton szobrászművészről, Salamon Ernő költőről, Ligeti Ernő zeneszerzőről.

A múzeum külső falán, az udvaron az a márványtábla is helyet kapott, amely az egykori zsidó iskola egyik osztálytermének falán állt, az 1944-ben elhurcolt és meggyilkolt iskolások és tanítóik, tanáraik nevével.

ANTAL ERIKA

Márványtábla az egykori zsidó iskola elhurcolt és megölt tanulóiról

Tóratekeres a marosvásárhelyi zsidó múzeumban

Beregszászon ismét meggyalázták a város fölé magasodó keresztet

Ismeretlenek ismét meggyalázták a Kerek-hegyen emelt keresztet Beregszászon, a feszületre ukrán nacionalista jelképet festettek, a talapzatára ukrán jelszavakat írtak – idézte az MTI a Kárpátalja című hetilap internetes oldalát.

A Facebook-forrásra hivatkozó jelentés szerint újabb bűncse-

lekmény történt a Kerek-hegyen, ahol június 26-án reggelre ukrán feliratok jelentek meg a Beregszász fölötti kereszt talapzatán.

A hírhez mellékelt fényképeken látható, hogy a keresztre az Ukrán Nacionalisták Szervezete-Ukrán Felkelő Hadsereg (OUN-UPA) – Ukrajna több megyéjében

hivatalossá nyilvánított – vörösfekete zászlaját festették, talapzatára pedig a 2013–2014-es kijevi Majdan után Ukrajnában hivatalossá vált, a náci Németországban használatos felelgetős köszöntésekhez hasonló Dicsőség Ukrajnának! – Dicsőség a hősöknek! feliratot mázolták.

Az elmúlt években többször barbár módon meggyalázták a beregszászi Kerek-hegyen álló keresztet és a hozzá vezető keresztutat. 2014 januárjában, az ortodox karácsony másnapján a keresztút nyolc keresztjét döntötték le máig ismeretlen elkövetők. A betonból öntött keresztetek mind-

egyike darabokra tört. Ugyanezen év augusztusában a nagy kereszt mellett felvont magyar nemzeti zászlót gyalázták meg ugyancsak ismeretlenek.

Néhány hete ismeretlenek Beregszász központjában vörös csillagot festettek a frissen felújított református templom falára.